

(Párizs, 1948. szeptember 21.)

Tisztelt Miniszter Úr, kedves Barátom,

A szokott forrásból rendkívül fontos hírt kaptunk: megoldódott Nagy Ferenc utazásának rejtélye. Nagy Ferencék (Eckhardt, Sulyok, Bakách-Besseney és még kb. 7-8 személy tud róla) megállapodást kötöttek az amerikai hadvezetőséggel, hogy háború esetére 10 hadosztályt fognak szállítani a nyugatosokból, s a szervezést azonnal megkezdik. Az amerikaiak csak ebben az esetben hajlandók őket komolyan venni. A döntő kérdés most már csak az, hogy miként állítsák össze a hadvezetőséget. Félnék attól, hogy ilyen módon a nyilas, szélsőjobboldali elemek kezébe csúszik át a vezetés. Éppen ezért Nagy Ferenc utazásának az a fő célja, hogy kiemelje a horthysta, vagy helyesebben kállayista irányzatú tábornokokat és tiszteket, s megpróbálja a szervezést velük elkezdni. A Buenos Aires-i kongresszuson fogják azután a hadvezetőséget megválasztani, de addigra már tudniok kell, hogy kiket kell mindenáron, a nyilasok ellenére behozniok a katonai bizottságba. Ezért vannak már a vezérkari tisztek Argentínában. Elképzelésük az, hogy a háború kitöréséig (biztosra veszik), ha nem is 10, de legalább öt hadosztályt (75-80 000 ember) össze tudnak állítani, s akkor a magyar komité kormányra alakul át, s mint ilyen, jogában lesz minden magyart vagy besorozni, vagy internálni. Külpolitikai szempontjuk nem új. Miután magyarból van a legtöbb nyugatos (a lengyelek nem számítanak, mert nem konkurensok), a kelet felé nyomuló angolszász hadsereget a kelet-európai országok közül a legjobban a magyarok fogják támogatni (s így azonkívül ezúttal a „felszabadítók” előbb érnek a magyar határhoz, mint a románhoz), tehát a majdani Magyarország minden reménye megvan arra, hogy Erdélyt megkapja.¹ A csehszlovákokkal és a jugoszlávokkal „sajnos” meg kell előre egyezniök, de a román emigrációval (Gafencuékkal) semmiféle megállapodást nem szabad létesíteniök. Ez az emigráció vezetőinek határozata.

Nyilvánvaló, hogy ez az amerikai vonal, és szokott forrás is jelzi, hogy magyar vonatkozásban is külön angol vonal fut. Ugyanígy van ez lengyel vonatkozásban is.

A Buenos Aires-i kongresszuson megalakul a Magyar Menekültügyi Szövetség, amelynek burkoltan katonai bizottsága lesz. A Magyar Menekültügyi Szövetség csúciszerve lesz a Nemzeti Bizottmány. E körül azonban még nagy harcok várhatók.²

Baráti üdvözzettel³

Történeti Hivatal K 747 (egykorú másolat)

¹ A másolatban így, nyilván a másolásnál hibák kerültek a szövegbe.² Az a személy, aki Károlyi fenti jelentését a párizsi követségen lemásolta és az ÁVO-nak megküldte, a következő megjegyzést mellékelte a másolathoz:

„A mellékelt bizalmas jelentéshez a következő, s a levél írója előtt elhallgatott részleteket fűzhetem hozzá: A jelentésben foglalt adatoknak forrás azért jutott birtokába, mert utazása előtt szükségesnek tartották őt felvilágosítani. Az előadó Bakách-Besseney volt. Sokáig haboztak, hogy közöljék-e vele, mert a megállapodás nagy titok, de miután enélkül nem tudna odakinn dolgozni, úgy vélték, hogy mégis elmondják neki. »Sajnos - mondották - amúgy is tud már róla vagy 10 ember.« Azt, hogy a katonai bizottság megválasztásánál kiknek kell többséget szereznie, csak közvetlenül az elutazása előtt közlik vele. Egyébként a katonai bizottság megválasztásának ügye homályos, mert egyrészt álcázni kell, másrészt mégiscsak nevekre szavaznak...»

³ Az előző napon, 1948. szeptember 20-án terjeszti fel Károlyi Rajknak Nagy és Havas tanácsosok jelentését, amely szerint az ENSZ titkársága megbízta munkatársát, az orosz származású Virubovot, hogy tartsa a kapcsolatot a követséggel (ENSZ-közgyűlés előkészítése). A jelentés egyébként érdektelen, de Virobov elmondta, hogy jól ismeri Károlyit Oxfordból. (MOL XIX-f-1-j 10. doboz 11/b)